

Ora de lectură

• Texte literare • Fișe de lectură • Exerciții • Jocuri •

Clasa a IV-a

Nume

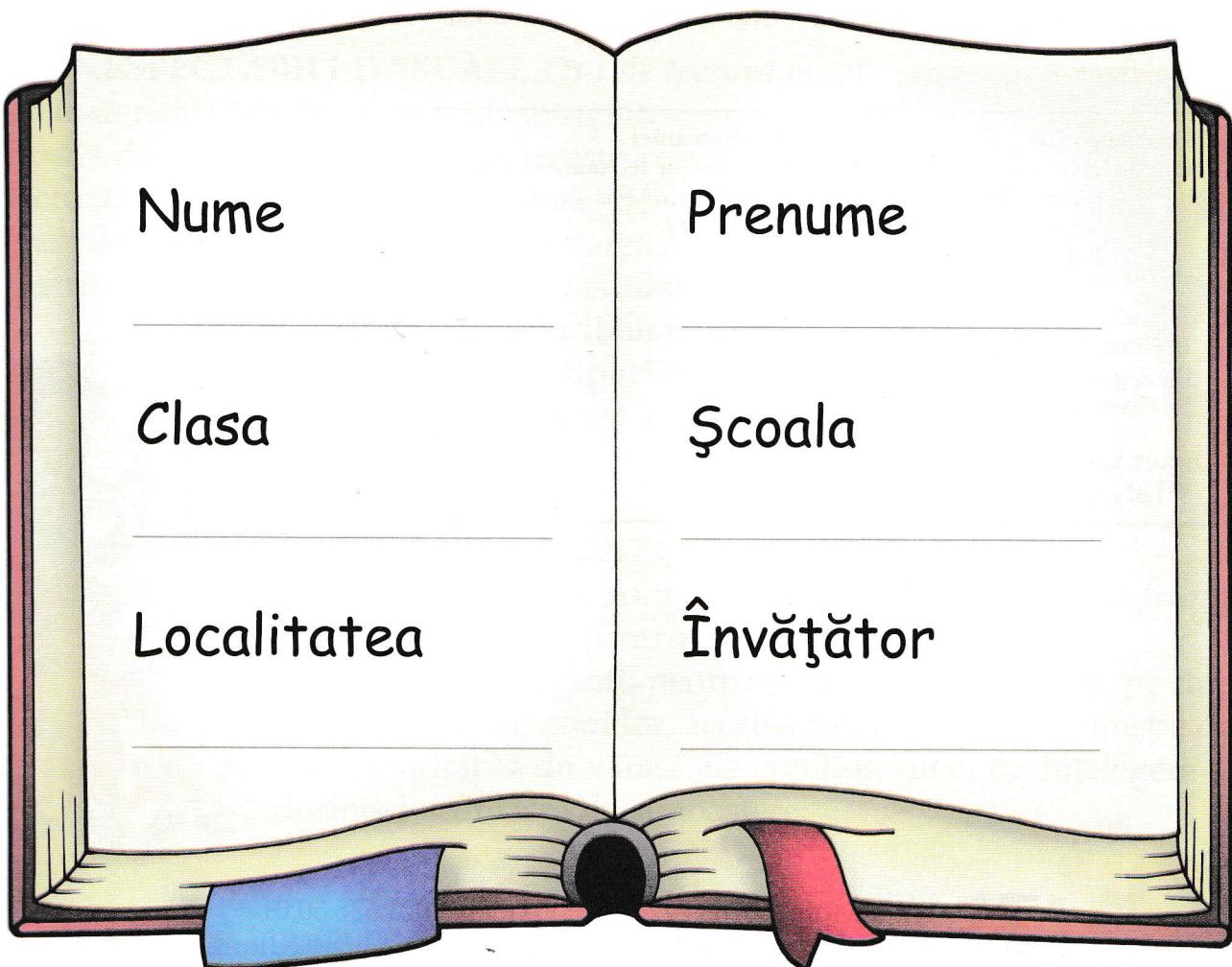
Clasa

Localitatea

Prenume

Școala

Învățător

Cuprins

Toamna (George Coșbuc)	5
Nedespărțite (Emil Gârleanu)	9
Povestea unui om lenes (Ion Creangă)	13
Prâslea cel Voinic și merele de aur (Petre Ispirescu).....	17
Legenda Mureșului și a Oltului	22
Miezul iernii (Vasile Alecsandri).....	27
Moș Ion Roată (Ion Creangă)	31
Scrisoarea III (Mihai Eminescu)	35
Povestea anotimpului uitat (Jonathan Swift).....	41
Bivolul și coțofana (George Topârceanu)	46
Vizită (I.L. Caragiale)	50
Cuore (Edmondo de Amicis).....	55
Singur pe lume (Hector Malot)	59
Robinson Crusoe (Daniel Defoe)	63
Vara cea luminoasă (Cezar Petrescu)	69
Scrisoare învățătorului meu (Petre Ghelmez)	73
Învață de la toate (Literatură norvegiană)	78
Fișă pentru lecturile lunii	79
Invitație la lectură	80

Toamna

George Coșbuc

In septembrie, zilele scad mereu și pe la sfârșitul lunii se fac deopotrivă cu noaptea.

Florile de pe câmp încep să moară, căci de multe ori noaptea cade brumă și numai câteva îndrăznesc să înflorescă tocmai acum. Care dintre ele, știi?

Nu mai vezi nici fluturi.

Albinele nu mai au de unde să adune miere și acum stau mai mult în stupi și se pregătesc de iarnă.

Frunzele copacilor își schimbă fața lor cea verde. Unele se fac roșii, altele cafenii și cele mai multe galbene; iar când bate vântul, ele se scutură și cad jos.

Prin grădini oamenii adună legumele, ca să le păstreze pentru iarnă.

Cât de darnică e toamna, cu atâtea fructe ale pomilor! Acum se culeg merele, perele, piersicile și nucile.

Noaptea auzi pe sus țipătul cocorilor care se duc, se duc departe. Si tot mai mult se împuținează oastea păsărilor. Odată cu păsările pierde și cântecul de prin păduri și prin câmpie. Dar când s-au dus cele din urmă păsări și au căzut și frunzele toate, atunci a început toamna adevărată.

Acum nopțile încep să fie mai reci, aşa că roua de pe frunze și de pe flori se preface în brumă. Dimineața, câmpul pare acoperit cu un strat subțire de zăpadă pe care soarele tot mai are putere să-l topească, în cele dințai ceasuri ale zilei.

Arse de brumă, frunzele ierburilor și ale florilor se veștejesc și cad, ale copacilor abia se mai țin, galbene și ofilite, și când vine câte un vânt, ele se scutură toate și lasă crengile goale.

Furnicile sprintene și-au strâns hrană de ajuns în mușuroaiele lor; și-au strâns și șoareci de toate în culcușurile lor; și veverițele, nuci și ghindă; iar harnicele albine au agonisit atât, că pot da, din mierea adunată, și oamenilor și au și ele de ajuns, până va înflori câmpul.

Câmpurile rămân goale și pădurile fără de cântecul păsărilor și fără de verdeață.

Norii încep să se plimbe singuri prin vâzduh și țin cu zilele ascunsă față cerului. Vântul începe să cânte cântecul jalnic și zilele se fac tot mai scurte.

Fișă de lectură

George COȘBUC (1866-1918)

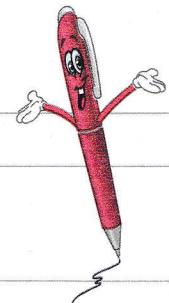
Poetul George Coșbuc s-a născut în comuna Hordou, azi denumită George Coșbuc, județul Bistrița.

Adânc cunoșător al satului românesc, el a fost numit poetul țărănimii.

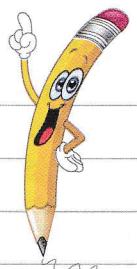
În poeziile sale a zugrăvit tradiții și obiceiuri din lumea satului, frumusețea naturii și a evocat eroismul poporului.

Volume de versuri publicate: *Balade și idile*, *Fire de tort*, *Cântece de vitejie*.

Titlul textului citit:

Autorul:

Transcrie fragmentul în care se vorbește despre hărnicia vietuitoarelor:

Selectează din text expresii frumoase și alcătuiește cu ele două propoziții:

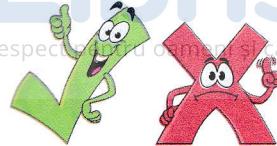

Completează spațiile folosind cuvintele din paranteză:

Textul narativ este textul prin care sunt _____ fapte, întâmplări sau _____, într-o succesiune de _____.

Poate fi în _____ și în _____.

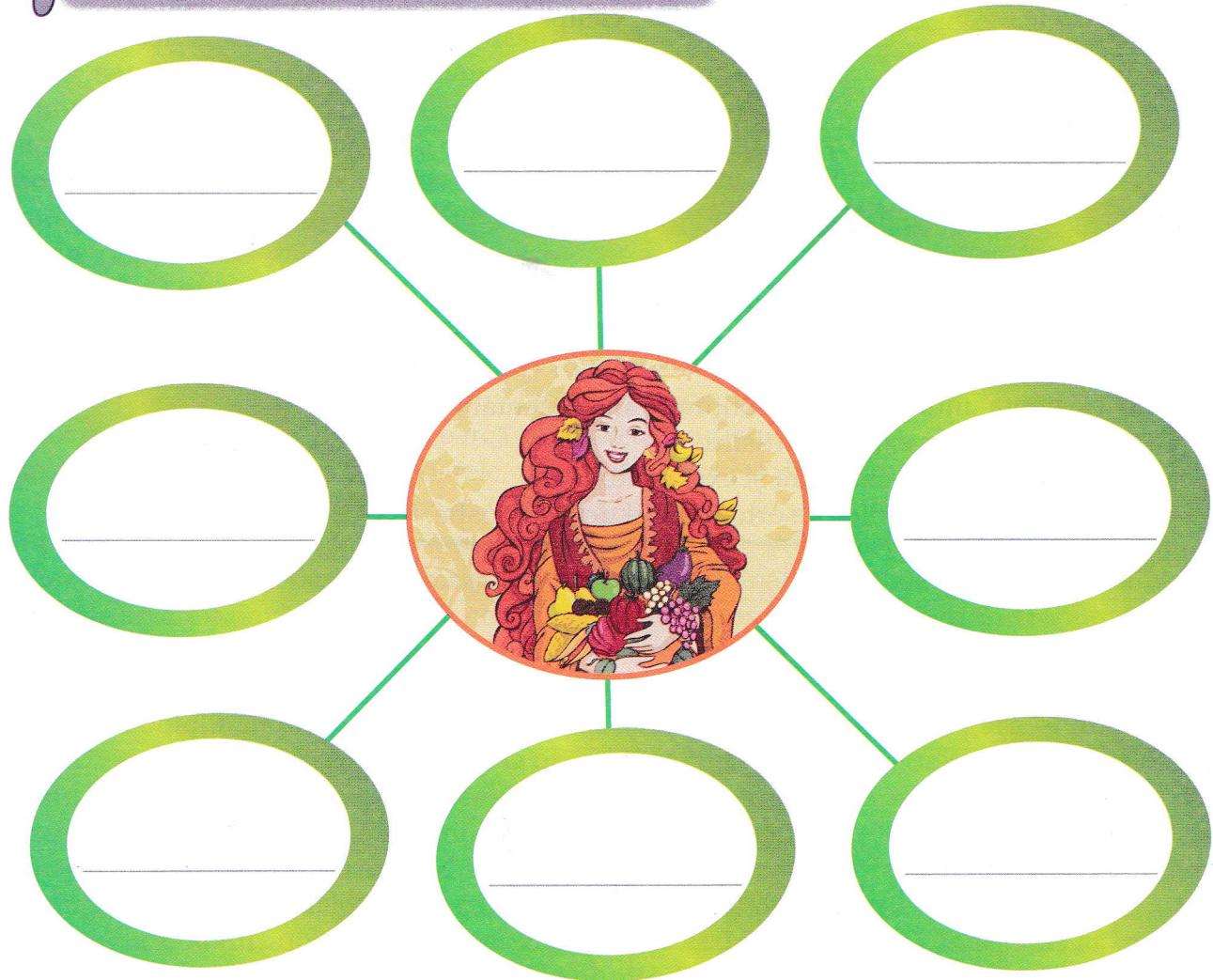
(**timp, reale, imaginare, povestite, versuri, proză**)

Exerciții

1 Notează semnele toamnei desprinse din text:

2 Răspunde la întrebări:

a) Care este prima lună a anotimpului toamna?

b) Cu ce culori își pictează toamna frunzele?

c) Când putem spune că a sosit toamna cu adevărat?

Găsește rime potrivite cuvintelor:

Model: anotimp - scuimp toamnă - doamnă

florile - _____

vânt - _____

frunzele - _____

câmp - _____

fluturii - _____

cântec - _____

păsările - _____

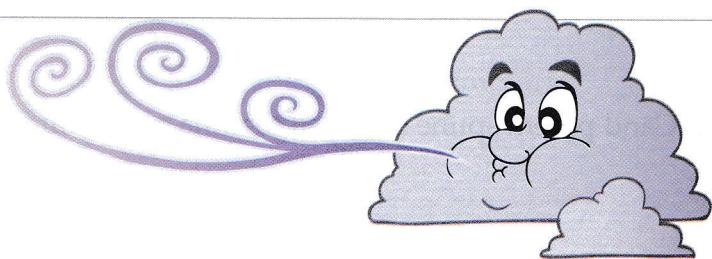
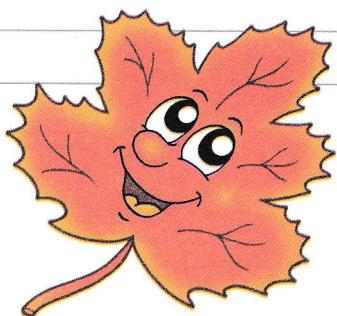
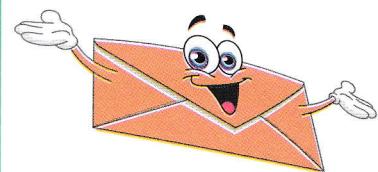
cer - _____

Realizează un dialog între o frunză și vânt în maximum 10 rânduri:

În redactarea dialogului ai în vedere:

- scrierea titlului adecvat;
- existența unui fir logic al conținutului prezentat;
- folosirea unor expresii artistice;
- exprimarea corectă, clară și expresivă;
- respectarea regulilor de ortografie și de punctuație.

Nedespărțite

Emil Gârleanu

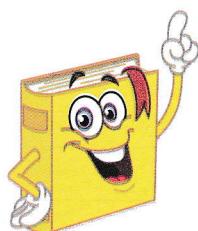
Toamnă! Pădurea fumegă. Negurile se lasă perdeluind zările. Păsările se rotesc în înalt, se deșiră, iar se strâng și iar se răresc, apoi își aleg călăuzele, le pun în frunte, și-n vîrf de săgeată călătoresc. Se ridică stolul sus-sus, pe apa albastră a cerului, și lin, ca împinse de un dor tainic, vâslesc, se șterg din zarea plaiurilor noastre. Se duc! Încotro?

În noptile reci de toamnă văzduhul parcă freamătă. O lume ciudată pare că prinde ființă sub stele; noiane de frunze desprinse pare că sunt purtate de vânturi; umbre se strecoară rătăcite; țipăte răsar și se sting; chemări de călăuzire umplu largul cuprinsului. Sunt păsările călătoare. Și cu ele parcă iau ceva din sufletul nostru, în ochii lor parcă fură soarele, pe aripile lor parcă duc primăvara.

Un stol de turturale a întârziat. Grăbite s-au strâns în dimineața aceasta, și-n fâlfâirile lor, care se aud ca niște sunete supte ușor dintr-un flaut, pornesc. Întâi o iau pe-aproape de pământ, peste lunci, deasupra rariștilor, printre plopii înalți, ca și cum ar vrea să mai vadă locurile aceste o dată. Apoi fac un ocol mare, de jur împrejurul păduricii, în vreme ce o rază de soare împunge pânza norilor și tivește pe cer o dungă de lumină. Bucuroase, păsările bat din aripi și se hotărăsc. Patru, două perechi, o iau mai înainte, o pereche rămâne în zbor mai potolit, în urmă. Ajung deasupra râului; un țipăt năbușit, din gușă – un semn al călăuzei – vrea să le strângă pe toate la un loc. Și-n clipa aceea un bubuit de pușcă clocotește aerul cuprinsurilor. Cele două perechi feresc ca fulgerul în lături; dar din perechea din urmă, o turturică își curmă zborul, își adună apoi puterile, cu cel din urmă fior al vieții, se rotește în două cercuri, se înalță drept, ca o săgeată în văzduh, spre raza de soare, apoi cade rostogolindu-se în undele râului, care o fură și o poartă mai departe.

Stingher, soțul, urmărește puțin stolul, apoi se întoarce, caută îngrijorat și, pe apa tulbure, își vede tovarășa. O putere îl ține atunci deasupra vâltorii, cu ochii nedesprinși de la trupul plăpând și pătat de sânge ce luncă la vale, de la trupul pe care, în cercuri strânse, îl urmărește mereu. Și sub cerul în care raza de soare s-a stins, călătoresc trei: stolul care se șterge în zare ca un rămas-bun, pasărea moartă mânată de valuri, și porumbelul care se rotește mereu, urmărindu-și soția, ca un simbol al veșnicei iubiri...

Și-n urma lor, toamna cade mai grea!

Vocabular

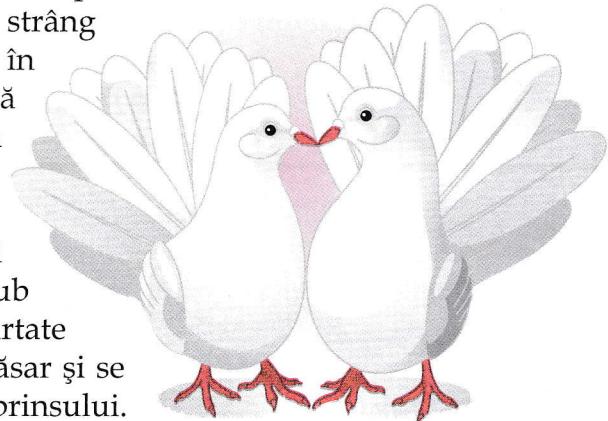
negură = ceață densă care se formează îndeosebi dimineață și seara, reducând mult vizibilitatea;

călăuză = persoană care însوtește pe cineva spre a-i arăta drumul;

freamătă = produce un zgomot ușor și înăbușit, mișcându-se încet (sub acțiunea vântului, ploii etc.) vibrează;

noiane = cantitate, volum mare din ceva; belșug; mulțime, număr mare de ființe, de lucruri, de fenomene; întindere mare de apă; nemărginire, nesfârșit, imensitate;

lunci = păduri formate din sălcii, răchită, anini, plopi etc. pe malurile unei ape curgătoare.

Fișă de lectură

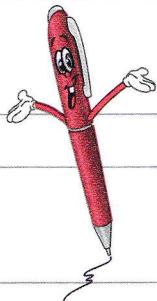

Emil GÂRLEANU (1878-1914)

Cea mai cunoscută operă a lui Emil Gârleanu este volumul *Din lumea celor care nu cuvântă*, în care a relatat întâmplări din viața găzelor, păsărilor, animalelor și plantelor.

- Sărăcuțul
- Căprioara
- Călătoare
- Hoinar
- Vulturul
- Părăsită

Titlul textului citit:

Autorul:

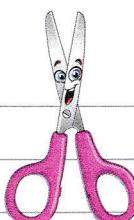
Timpul și spațiul în care se desfășoară acțiunea:

timpul _____
spațiul _____

Mod de prezentare:

Personaje:

Selectează din text principalele caracteristici ale anotimpului toamna:

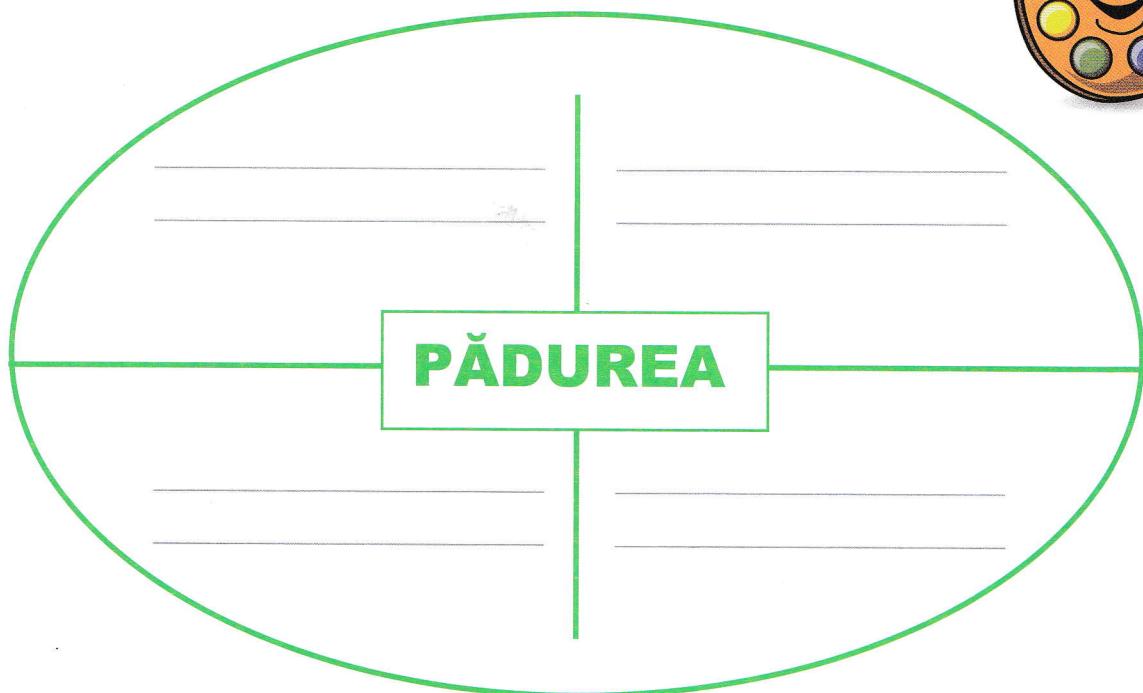
Sentimentele trăite de autor:

Exercitii

1

Scrie care sunt culorile pădurii aşa cum reies din text și colorează corespunzător:

2

Imagini artistice cu citate din text:

Scrie expresii care sugerează culoare (imagini vizuale), sunete (imagini auditive) și mișcare (imagini motorii).

Imagini vizuale

Imagini auditive

Imagini motorii

